

[Elisabeth Bruun Olesen]

at demontere det og få de værste uhyrligheder væk.

Jeg er glad for, at hr. Estrup sagde, at han havde en vis sympati for det, der står i bemærkningerne, afsnit 1, b), sådan at man måske ved et seriøst udvalgsarbejde kunne nå frem til, at de mennesker, der nedlægger arbejdet, fordi arbejdsgiverne ikke overholder arbejdsmiljøloven, ikke bliver idømt bod. Hvis vi bare kunne få det ud af denne diskussion i dag, så er vi da nået et lille skridt videre. Jeg vil være meget glad, hvis vi kan komme frem til det, og seriøsiteten er der altså ikke noget i vejen med.

Hr. Estrup snakker også om, at aftaler skal holdes. Når man har påtaget sig et ansvar, skal man også være villig til at leve op til det. Hele arbejdsretten bygger på en illusion om, at parterne indgår frivillige overenskomster, hvor de er ligeværdige, og loven fremstår, som om det er et stykke højere retfærdighed. Det mener jeg ikke det er. Jeg mener, at der bag den illusion ligger en form for spejderdrengøopfattelse af forholdet mellem køberne og sælgerne af arbejdskraft. Der er ikke nogen lighed.

Som vi har skrevet i bemærkningerne, er det så grelt i dag, at hvis man nægter at arbejde, fordi arbejdsmiljøloven ikke bliver opfyldt, får man en bod. Hvis arbejdsgiveren laver arbejdsindholdet om og man siger, at det vil man ikke finde sig i, så får man også en bod, hvis man nedlægger arbejdet og ikke venter på, at det har været trukket igennem det fagretlige system, og det kan tage år.

Endelig må jeg sige, at illusionen om, at det skulle være frivilligt indgåede aftaler, skæmmes af, at aftalerne aldeles ikke bliver indgået frivilligt mere, eftersom det er reglen snarere end undtagelsen, at regeringer af en hvilken som helst farve bryder ind i en overenskomstfornyelse og lovgiver. Det så vi sidste gang i marts måned 1985, hvor regeringen ved lov tvangsindførte fredspligten – det vil sige, at vi faktisk har arbejdspligt i øjeblikket i Danmark – og hvor justitsministeren konstaterede, at det er ulovligt at strejke. Man må sige, at det skridt faktisk gav den såkaldte frie forhandlings- og aktionsret dødsstødet.

Det vil sige, at den ene side af det, som skulle være retfærdigt, nemlig kontraktfriheden, forhandlings- og aktionsretten, er sat 100 pct. ud af kraft, mens den anden side er

forlænget ved lov, hvilket resulterer i, at tonsvis af arbejdere i øjeblikket slæbes i arbejdsretten.

Den situation har faktisk – og nu kommer vi tilbage til, om VS bare er sådan nogle, der står inde i parlamentet og laver noget, der ikke kommer det, der sker udenfor, ved, det gør vi ikke – fået masser af fagforeninger og fagligt aktive folk til at reagere. Det er ikke SiD-toppen, vi har haft kontakt med, for at ingen skal gå op og sige noget om det, men vi synes faktisk, de er ret fornuftige. De siger, at de ønsker retsgrundlaget ændret, for sådan som systemet er i dag, reduceres arbejdsretten til et trækdyr, der er spændt for regeringens og arbejdsgivernes fælles vogn. Det er vi 100 pct. enige med dem i. Vi er også enige i, at arbejdsretten er et konjunkturbarometer, som professor Ole Krarup har sagt. Vi har nemlig set en stramning.

Hr. Estrup siger, at arbejdsretten har løst sin opgave tilfredsstillende. Det forstår jeg overhovedet ikke at man kan sige. Hvordan kan man sige, at det er tilfredsstillende, at arbejdsretten har idømt SiD en bod på 20 mill. kr., fordi forbundsformanden faktisk siger, at det, han står for, nemlig en organisering af enhedsfagbevægelsen, er rigtigt? Det er det, forbundsformanden har sagt offentligt. Det har kostet ham 20 mill. kr.

Hvis man skulle tage et eksempel fra en helt anden ende af verden, så er det det samme som at sige, at en mand, der fabrikker sæbe, ikke må reklamere for sæben, og det kan man da vel ikke være enig i. Man står i den groteske situation, at Dansk Kommunal Arbejderforbunds forbundsformand bagefter kunne give udtryk for, at han havde været heldig. Han var nemlig ikke kommet til at sige noget som helst offentligt. Derfor kunne han ikke få en bod af den størrelse, SiD fik.

Her er vi ved kernepunktet i organisationsansvaret. De truer om bod, som hænger over organisationerne, får mange organisationer til at vende sig imod arbejderne, får dem til at spille politibetjente over for deres egne medlemmer. Ja, de truer dem endog med eksklusion ved mere festlige lejligheder.

Derfor kan det ikke undre, at Dansk Arbejdsgiverforening bestræber sig på at skærpe organisationsansvaret. I Nilfiskdommen, som jeg godt vil trække frem, så man det groteske, at arbejdsretten fandt Metal, afd. 13, ansvarlig for at have været for passiv og